

Tots els dies 9

12 de gener de 2012
(València ciutat)

Bocet que realisà Sorolla per al diari republicà *El Pueblo*
fundat pel seu amic Vicent Blasco Ibáñez

Autorretrat

Joaquim Sorolla i Bastida

(1863-1923)

JOAQUIM SOROLLA I BASTIDA

Joaquim Sorolla i Bastida (Valencia ciutat 1863-Cercedilla 1923)

Joaquim Sorolla i Bastida naixque en la ciutat de Valencia el 27 de febrer de 1863 i va morir en Cercedilla, localitat proxima a Madrid, el 10 d'agost de 1923.

D'entrada, d'ell s'ha de dir que fon un dels pintors mes prolífics del seu temps, en mes de 2.200 obres catalogades, lo que dona idea de la seua dedicacio i de la seua capacitat de treball. Per a molts valencians es el pintor per excelencia; per a l'història universal de la pintura es un gran impressionista, millor el lluminista -captador de la llum-, per a molts es el "sorollista", difícil d'encasellar perquè creà un estil propi i únic pel tractament del color i de la llum i per la característica pinzellada, de manera que només sol fer-se referència a un discipul, Teodor Andreu.

Sorolla quedà orfe de pare i mare a l'edat dels dos anys, i ell i sa germana Eugènia foren acollits pels seus tios (Josep Piqueras i Isabel Bastida) que procurarien per la seua educacio i formacio. Son tio, ferrer/manyà, intentà ensenyar-li l'ofici sense èxit, puix Joaquim pronte començà a interessar-se i destacar en la pintura. Realisà estudis en l'Escola d'Artesans baix el mestrage de Cayetano Capuz i, posteriorment, en l'Escola de Belles Arts de Sant Carles a on coincidiria en Josep Vilar, Josep Benlliure i Ignaci Pinazo, en els que consolidaria una forta amistat, especialment en Benlliure i sa família. Sera en esta època quan coneixerà al fotògraf Antonio García Peris, que gojava d'un gran prestigi professional, que es convertiria en protector del jove Joaquim, especialment durant l'etapa estudiantil, en vore com este despuntava. Acabarien emparentant, puix Clotilde, sa filla, es convertiria en posterioritat en dona del pintor.

Participà en diferents concursos pictòrics, passant les seues primeres obres -en general marines- inadvertides per a uns jurats imbuits en l'academicisme imperant. En 1882 visità el Prado a on estudià als clàssics, i de manera especial a Velázquez, iniciant en este moment una etapa mes realista. Llavors començà a obtenir alguns reconeiximents, com ara la Medalla de segona classe en l'Exposicio Nacional de 1884 en l'obra "Dos de maig". Per eixa època la Diputacio Provincial de Valencia dotava d'unes beques als joves estudiants-artistes que destacaven per a anar a Roma i proseguir estudis. Sorolla es feu mereixedor d'esta ajuda en "El Crit del Palleter" (1884) lo que li permete viajar ad esta ciutat en 1885, lloc a on coneixeria de manera directa l'art clàssic i el renaixentista, i tambe vijà a Paris, a on descobriria l'impressionisme i les vanguardes europees. Es un periodo d'indefinició estilística.

En 1888 es casarà en Clotilde García, en la que vijarà de nou a Italia, establint-se en la ciutat d'Assis fins a 1889, any en que tornaran per a instal·lar-se definitivament

en Madrid. En un breu temps Sorolla es convertirà en un reconegut pintor i retratista, lo qual li procurarà una posicio acomodada. La seua fama el convertirà en retratista de notables personages com Juan Ramón Jiménez, Alfons XIII, Vicent Blasco Ibáñez, José Ortega y Gasset...

En este periodo pinta obres de tematica social com: "Una atra Margarita" (1892), "Trata de blanques" (1894), "Encara diuen que el peix es car" (1895), "Apanyant la xarcia" (1896), i tantes i tantes obres inspirades en les distintes labors vinculades a l'ofici de la peixca. En "Trista herencia" (1899) conseguí el Gran Prix en el certamen de Paris en 1900. La fama traspasarà fronteres i les exposicions se seguiran en diferents ciutats europees, en França, Alemanya... i Regne Unit. L'hispanista Archer Milton Huntington, s'enamorarà de la seua pintura i possibilitarà que exponga en America: Nova York, Buffalo, Boston (1909), Sant Lluís i Chicago (1911). A rant d'esta amistat sorgida en el magnat nortamericà, fundador de la *Hispanic Society of America*, este li fara l'encarrec de "Visio d'Espanya", una obra magna (3,5 m d'alt per 70 de llarc) en 14 panels per a decorar la biblioteca de l'institucio, la qual li costà mes de sis anys confeccionar (1913-1919), un treball del que acabaria extenuat puix recorregue tota la Peninsula per a inspirar-se en el seu quefer.

Es retirarà, ya minada la seua salut, a sa casa de Madrid, dedicant-se a l'ensenyança en l'Escola de Belles Arts d'esta ciutat. Es època de rebre honors i distincions, com el títol d'academic.

Treballant en el retrat de la senyora Pérez de Ayala (1920) sofri un atac d'hemiplegia que mermaria les seues facultats mentals i físiques. Es retiraria a casa de sa filla Maria en Cercedilla a on va morir el 10 d'agost de 1923.

Fon soterrat en Valencia, la seua terra. El funeral fon tota una multitudinaria manifestacio popular de dol que l'acompanyà pels principals carrers de la ciutat.

La seua viuda, Clotilde, feu donacio a l'Estat de la casa de Madrid, creant una fundacio i convertint-la en museu. En ella s'exponen, a banda d'obres del gran mestre, possessions i objectes personals.

La família i l'amistat foren dos puntals en la vida de Sorolla. Clotilde, la dona, i els seus fills Maria, Joaquim i Elena foren els seus amors, inspiradors d'innombrables obres. Les seues relacions d'amistat en els Benlliure o en Blasco Ibáñez, entre uns altres, moltes voltes glossades, foren correspostes en la mateixa intensitat.

La ciutat de Valencia li dedicà un carrer en el centre, propet d'a on va viure de menut en sos tios materns, i un monument, que sofri diversos avatars, inclús d'emplaçament -situat això si sempre prop de la mar-, en un bust que l'ha presidit sempre, obra del seu amic Maria Benlliure.